

Pavadinimas

Asmens duomenų teisėtas naudojimas

Dalykas

Informatika

Klasė

IV G

Pasiekimų sritis

Saugus elgesys (F)

Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
Sprendžia paprastas problemas, susijusias su asmens duomenų teisėtu naudojimu ir privatumu, siekdamas apsaugoti save virtualiojoje aplinkoje (F3.1).	Sprendžia įvairias problemas, susijusias su asmens duomenų teisėtu naudojimu ir privatumu, siekdamas apsaugoti save ir kitus virtualiojoje aplinkoje (F3.2).	Pasirenka tinkamiausius būdus spręsti problemas, susijusias su asmens duomenimis, jų privatumu ir teisėtu naudojimu, siekdamas apsaugoti save ir kitus virtualiojoje aplinkoje (F3.3).	Įsivertina gebėjimus efektyviai spręsti problemas, susijusias su asmens duomenimis, jų privatumu ir teisėtu naudojimu, siekdamas apsaugoti save ir kitus virtualiojoje aplinkoje, juos tobulinasi (F3.4).

Mokymo(si) turinio tema

Asmens duomenų teisėtas naudojimas

Ilgalaikio plano dalis

III gimnazijos klasė

- Higienos, ergonominių ir techninių saugaus darbo skaitmeninėmis technologijomis problemų sprendimas.
- Poveikio aplinkai prognozė taikant skaitmenines technologijas.

I-II gimnazijos klasė

- Higienos, ergonominės ir techninės saugaus darbo skaitmeninėmis technologijomis normos.
- Aplinkosaugos problemos ir jų sprendimai.
- Virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatai.

7-8 klasė

- Saugus ir sveikatą tausojantis darbas skaitmeniniu įrenginiu.
- Rizikos žmogaus fizinei ir psichinei savijautai naudojant skaitmenines technologijas.
- Skaitmeninių technologijų svarba aplinkosaugos sprendimams.
- Saugaus darbo virtualiojoje erdvėje principai, pavojai ir problemos.

5-6 klasė

- Saugus ir sveikatą tausojantis elgesys kompiuterių klasėje.
- Veiksmai, kurie mažina skaitmeninių technologijų neigiamą poveikį aplinkai.
- Saugus bendravimas ir bendradarbiavimas virtualiojoje erdvėje.
- Kibernetinės grėsmės.

- Teisiniai asmens duomenų naudojimo aspektai.

3-4 klasė

- Sveikatą tausojantis darbas skaitmeniniu įrenginiu.
- Skaitmeninių technologijų poveikis visuomenei ir aplinkai.
- Saugus asmeninių duomenų pateikimas virtualiojoje erdvėje.

1-2 klasė

- Taisyklės dirbant skaitmeniniu įrenginiu.
- Skaitmeninės technologijos ir aplinka.
- Asmeninių duomenų saugumas.

Valandų skaičius nurodytas ilgalaikiame plane

1 val.

Mokymosi uždaviniai (pamatuojami) ir vertinimo kriterijai

Uždaviniai	Vertinimo kriterijai
Suprasti asmens duomenų apsaugos teisės aktus pagrindines sąvokas	Gebėjimas išvardyti ir trumpai apibūdinti pagrindinius teisės aktus (pvz., BDAR, Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas ir k.t.) Pristatymas, pokalbis argumentavimas. Mokinių stebėjimas. Apklausa žodžiu.
Suprasti duomenų subjekto teises ir jų realizavimą	Gebėjimas paaiškinti ir iliustruoti duomenų subjekto teises praktiniais pavyzdžiais, žinoti pažeidimų pasekmes. Individualios ir grupinės pratybos. Diskusija.

Galimi mokymo(si) metodai, siūloma veikla

Metodas	Veikla
Aiškinimas, filmuota medžiaga ir diskusija	Pamoka apie teisės aktus, diskusija apie duomenų apsaugos svarbą.
Darbo grupėje metodas, minčių lietus	Grupinis darbas nagrinėjant duomenų apsaugos klausimus ir teises. Minčių lietaus, sąvokos ir apibrėžimo schema.
Įvairias veiklas jungiantys metodai. Abipusio mokymo metodas.	Grupinis praktinis darbas analizuojant asmens duomenų apsaugą pagal pasirinktas temas.

Mokymui(si) skirtas turinys

Tekstinė medžiaga

Mokymai apie asmens duomenų apsaugą E-pilietis projektas:

<https://www.epilietis.eu/category/mokymai/>

Įvairūs mokymai, testai, užduotys.

Teisės aktų apžvalga

[Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR, angl. GDPR\)](#)

Europos Sąjungos reglamentas, taikomas visose ES valstybėse narėse, įskaitant Lietuvą. Jis nustato griežtas taisykles, kaip asmens duomenys turi būti tvarkomi ir saugomi, suteikiant piliečiams daugiau kontrolės savo asmens duomenims.

[Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas](#)

Šis įstatymas nustato papildomas taisykles ir reikalavimus, taikomus Lietuvoje, siekiant užtikrinti asmens duomenų apsaugą. Jame aptariami klausimai, susiję su duomenų subjekto teisėmis, duomenų valdytojų ir tvarkytojų pareigomis, asmens duomenų tvarkymo teisėtumu ir kt.

[Elektroninių ryšių įstatymas](#)

Šis įstatymas reglamentuoja elektroninių ryšių paslaugų teikimą, įskaitant asmens duomenų apsaugą elektroninių ryšių srityje. Jame nurodomi reikalavimai duomenų apsaugai, privatumo užtikrinimui elektroniniuose ryšiuose, kaip turi būti tvarkomi elektroniniai duomenys ir kt.

Mokomieji vaizdo įrašai apie duomenų apsaugos principus ir teises

Jūsų duomenų apsauga (Prisijungusi Lietuva, 2020)

- Trukmė: 2:40 min.
- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): https://www.youtube.com/watch?v=zujpNV_d44

Asmens duomenų apsauga socialiniuose tinkluose (praktinės situacijos) (Mykolo Romerio universitetas, 2022)

- Trukmė: 1:42 min.
- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): <https://www.youtube.com/watch?v=T4lcSMUjL88>

Egidijus Verenius: „Aukšti asmens duomenų apsaugos standartai: tikrovė ir siekiai” (Mykolo Romerio universitetas, 2020)

- Trukmė: 33:10 min.
- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): <https://www.youtube.com/watch?v=1VUsKkmPsfo>

Bendrasis asmens duomenų reglamentas: kas tai ir ką kiekvienas apie tai turime žinoti (Ažuolyno biblioteka, 2018)

- Trukmė: 51:15 min.
- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): <https://www.youtube.com/watch?v=X-TKByZgsQg>

(NE)Tinkamas asmeninių duomenų naudojimas (Prisijungusi Lietuva, 2019)

- Trukmė: 1:09 min.
- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): <https://www.youtube.com/watch?v=y6AEM2rqpeU>

Kaip skelbiant informaciją viešai nepažeisti kitų asmenų teisės į asmens duomenų apsaugą? (Mykolo Romerio universitetas, 2022)

- „YouTube” nuoroda (žr. 2024–07–25): <https://www.youtube.com/watch?v=zJwRgNptYOY>

Rekomenduojami praktiniai įrankiai

- Pamokos temą galima pristatyti „FigJam” programa: (<https://www.figma.com/education>), „Google Jamboard” (<https://jamboard.google.com/>).
- Testą galima atlikti „Google Forms”, „Microsoft Forms” arba kita tekstų atlikimo sistema kurią naudojate mokykloje, arba rekomenduojama naudoti Quizizz: (https://quizizz.com/admin/quiz/66a91dc8002fb92a9496b23b?source=quiz_share.)

Užduotys, skirtos pasiekti mokymosi uždavinius

Atsakymo pavyzdys (užduotis)	Taškai	Pastabos
Parengti ir pristatyti grupinį projektą apie asmens duomenų apsaugą pagal pasirinktas temas (3 priedas).	15 taškai	Mokinių stebėjimas. argumentavimas, dalyvavimas diskusijoje. Pristatymas (5 taškai). Analizė ir analizės kokybė (5 taškai).

Pateiktos rekomendacijos (5 taškai).

Užduotys, skirtos vertinimui ir įsivertinimui

Testas, skirtas įvertinti teorines žinias ir supratimą apie asmens duomenų teises ir teisės aktus.

Atsakymo pavyzdys (užduotis)	Taškai	Pastabos
Testas apie asmens duomenų apsaugos teisės aktus ir duomenų subjekto teises (2 priedas)	10 taškų	(1 taškas) už kiekvieną teisingai atsakytą klausimą

Namų darbai (jei reikia, nurodykite, kokius namų darbus mokiniai turėtų atlikti)

Atlikti tyrimą apie savo asmens duomenų apsaugos lygį (situaciją) ir pateikti analizę (5 priedas)

Atsakymo pavyzdys (užduotis)	Taškai	Pastabos
Atlikti tyrimą ir parašyti 250 žodžių refleksiją (4 priedas)	10 taškų	Analizė ir analizės kokybė (5 taškai) Pateiktos rekomendacijos (5 taškai) Apimtis ne mažiau 250 žodžių (5 taškai)

Siūloma papildoma medžiaga / literatūra / skaitmeninės mokymo priemonės (SMP)

Vidurinio ugdymo informatikos bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos (2023) Įgyvendinimo rekomendacijas rengė: Antanas Balvočius, prof. dr. Valentina Dagienė, Povilas Leonavičius, dr. Bronius Skūpas, Aidas Žandaris

Šaltinis: <https://www.emokykla.lt/upload/files/2023/07/27/vidurinio-ugdymo-informatikos-bp-ir-2023-07-20.pdf>

Analizuojamas asmens duomenų apibrėžimas: Asmens duomenys yra bet kokia informacija, susijusi su gyvu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta. Skirtinga informacija, kuri surinkta kartu gali atskleisti konkretaus asmens tapatybę, taip pat yra asmens duomenys. Aptariamą pagrindinę sąvoką susijusios su asmens duomenų sauga:

Duomenų subjektas – fizinis asmuo, kuriam priklauso asmens duomenys.

Duomenų valdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones. Duomenų tvarkytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri duomenų valdytojo vardu tvarko asmens duomenis. Duomenų tvarkytojas veikia laikydamasis duomenų valdytojo nurodymų.

Duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas. Pateikiami asmens duomenų pavyzdžiai, pavyzdžiui, vardas, pavardė; namų adresas; elektroninio pašto adresas, pavyzdžiui, vardas.pavardė@įmonė.com; asmens tapatybės kortelės

numeris; buvimo vietos duomenys (pvz., buvimo vietos duomenys mobiliajame telefone)*; interneto protokolo (IP) adresas; slapukų identifikatoriai; jūsų telefono identifikatorius IMEI (IMEI (iš angl. International Mobile Equipment Identity) yra 15 skaitmenų tarptautinis mobiliųjų prietaisų identifikatorius; ligoninės arba gydytojo turimi duomenys, kurie gali būti simbolis, pagal kurį galima konkrečiai nustatyti asmens tapatybę.

Susipažįstama su Europoje ir Lietuvoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų, kibernetinės saugos ir privatumo apsaugą. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (<https://eurlex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>, žr. 2023–06–28). Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas taikomas nuo 2018 m. gegužės 25 d.

Reglamentas numato galimybę valstybėms narėms kai kuriuos aspektus reglamentuoti nacionalinėje teisėje: genetinių, biometrinių duomenų tvarkymą; nustatyti mažesnę amžiaus ribą, kuomet vaikas pats gali nuspręsti dėl savo asmens duomenų tvarkymo teikiant informacinės visuomenės paslaugas; duomenų tvarkymą darbo santykių kontekste; asmens kodo naudojimą ir kt.

Reglamentas numato duomenų apsaugos pareigūno įstaigose funkcijas: duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo paskirti duomenų apsaugos pareigūną, kai duomenis tvarko valdžios institucija arba įstaiga; duomenų apsaugos pareigūnas paskiriamas remiantis profesinėmis savybėmis, visų pirma duomenų apsaugos teisės ir praktikos ekspertinėmis žiniomis; duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas paskelbia duomenų apsaugos pareigūno kontaktinius duomenis ir praneša juos Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

Duomenų apsaugos pareigūno užduotys: informuoja duomenų valdytoją arba duomenų tvarkytoją ir duomenis tvarkančius darbuotojus apie jų prievoles pagal Reglamentą ir kitus teisės aktus, konsultuoja juos šiais klausimais; stebi, kaip laikomasi Reglamento, kitų teisės aktų nuostatų ir duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo politikos asmens duomenų apsaugos srityje; atlieka kontaktinio asmens funkcijas ir bendradarbiauja su priežiūros institucija.

Reikalingi materialiniai ir technologiniai ištekliai

- Kompiuteriai su interneto prieiga, praktinėms užduotims atlikti.
- Interneto naršyklėje („Chrome“, „Firefox“, „Safari“).
- Pasirinkus naudoti „[FigJam](#)“ užtenka turėti vidutinį kompiuterinį raštingumą. Medžiagos paruošimas praktiškai nesiskiria nuo kitų naudojamų įrankių pvz. „Microsoft PowerPoint“. Principai išlieka tie patys kaip ir galimybės. Pasiruošimo laikas turint mokomąją medžiagą 1-2 valandos. „FigJam“ yra nemokamas švietimo darbuotojams – jums reikia tik patvirtinti savo paskyrą, įvesti mokyklos pavadinimą. Atlikus registraciją ir atidarę nuorodą, galite pasidaryti lentos kopiją ir ją papildyti.

Pateikta konkreti medžiaga, kurią galima naudoti pamokoje (užduočių lapai, veiklų planai)

- Veiklos planas ([1 priedas](#)).
- Idėjos projektinei veiklai ([3 priedas](#)).
- Testas ([2 priedas](#)).
- Namų darbai ([4 priedas](#))

1 priedas.
Veiklos planas

Klasės pasirengimo lygis	Vidutiniškas
Pamokos tikslas	Kritiškai vertinti savo asmens duomenų apsaugą, žinoti asmens duomenis reglamentuojančius teisės aktus ir duomenų subjekto teises. Naudotis asmens duomenimis taip, kad nepakenktų sau ir kitiems.
Įvadas (5 min.)	<p>Daugelio žmonių gyvenime asmens duomenys naudojami įvairiose srityse, nuo socialinių tinklų iki apsipirkimo internetu. Su duomenų naudojimu susiję ir tam tikri pavojai, pavyzdžiui, netinkamas duomenų tvarkymas, duomenų vagystės ir privatumo pažeidimai. Mokiniai bus supažindinti su asmens duomenų apsaugos svarba ir pagrindiniais teisės aktais.</p> <p>Pamoka pradedama mokytojui įjungus naršyklėje įrankį ir pasidalijus nuoroda („FigJam” lenta) su mokiniais. Mokiniai gali pasirinkti, kad mokytojo pelytė ir vaizdas būtų sekamas ir taip neatsilikti nuo mokamo turinio. Susitariama kokiomis komandomis dirbama ir užduotys vykdomos lentoje pagal mokytojos paruoštą medžiagą.</p> <p>Pamokos mokymo metu mokytojas gali supažindinti su refleksijos priemonėmis - jaustukais, šampais. Visi įrankiai yra interaktyvūs ir jais galima reflektuoti realiu laiku. Atliekant užduotis ar klausant mokytojo dėstomų minčių.</p> <p>Priemonės: „FigJam” lenta. Nuododa: https://www.figma.com/community/file/1407781664918471837</p>
1 žingsnis: Minčių lietus. Asmens duomenų apsauga. (5 min.)	<p>Naudojant FigJam lentą, kiekvienam mokiniui suteikiama galimybė įvesti keletą (3–4) idėjų apie asmens duomenų apsaugos svarbiausius aspektus. Mokiniai nurodytus aspektus perkelia į bendrą Figma Jam lentą, kur jie sugrupuojami pagal pasikartojančias mintis.</p> <p>Priemonės: „FigJam” lenta.</p>
2 žingsnis: Filmo peržiūra (8 min.)	Filmo „Asmens duomenų apsauga“ peržiūra (galima rasti „YouTube“ arba mokytojo pateiktą medžiagą). Filmas trunka apie 8 minutes.
3 žingsnis: Atvejo analizė (20 min.)	Mokiniai grupėse atlieka realių duomenų apsaugos pažeidimų atvejų analizę. Naudodamiesi Figma Jam lenta, jie aptaria konkrečių atvejį rasta internete. Grupės pristato savo analizės rezultatus.
3 žingsnis: 12 min.	Pokalbis-diskusija. Remiantis filmu ir savo gyvenimiška patirtimi, įvardijami ir aptaria internete slypintys pavojai. Jie užrašomi lentoje. Atliekamas testas.

2 priedas. Testas

[Asmens duomenų teisėtus naudojimas](#)

Vardas, pavardė	
Klasė	
Data	

ASMENS DUOMENŲ TEISĖTAS NAUDOJIMAS

1. Kuris iš šių teisės aktų Lietuvoje reglamentuoja asmens duomenų apsaugą?

- a) Baudžiamasis kodeksas
- b) Lietuvos Respublikos Konstitucija
- c) Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas**
- d) Darbo kodeksas

Šaltinis: [Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas](#)

2. Koks Europos Sąjungos teisės aktas yra pagrindinis reglamentuojantis asmens duomenų apsaugą?

- a) Europos žmogaus teisių konvencija
- b) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva
- c) Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR)**
- d) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

3. Kuri institucija Lietuvoje yra atsakinga už asmens duomenų apsaugos priežiūrą?

- a) Lietuvos bankas
- b) Valstybinė mokesčių inspekcija
- c) Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija**
- d) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba

Šaltinis: [Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas](#)

4. Kokia yra viena iš duomenų subjekto teisių pagal BDAR ?

- a) Teisė būti įdarbintam
- b) Teisė „būti pamirštam“**
- c) Teisė gauti nemokamą sveikatos priežiūrą
- d) Teisė į nemokamą teisinę pagalbą

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

5. Ką duomenų subjektas gali daryti, jei jo asmens duomenys yra tvarkomi neteisėtai?

- a) Pateikti skundą priežiūros institucijai**
- b) Ignoruoti situaciją
- c) Prašyti duomenų valdytojo apie tai pranešti žiniasklaidai
- d) Pateikti prašymą bankui uždaryti jo sąskaitą

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

6. Kokia bauda gali būti skirta už BDAR pažeidimą?

- a) Iki 10 000 EUR
- b) Iki 100 000 EUR
- c) 2–4 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės pasaulinės apyvartos, arba iki 10 000 000–20 000 000 EUR**
- d) Iki 50 000 000 EUR

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

7. Kuri iš šių institucijų taip pat reguliuoja asmens duomenų apsaugą elektroninių ryšių srityje?

- a) Valstybinė mokesčių inspekcija
- b) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba**
- c) Lietuvos bankas
- d) Aplinkos apsaugos departamentas

Šaltinis: [Elektroninių ryšių įstatymas](#)

8. Kokia teisė suteikia galimybę duomenų subjektui gauti informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą?

- a) Teisė susipažinti su duomenimis**
- b) Teisė į duomenų perkeliamumą
- c) Teisė į privatumo politiką
- d) Teisė į nemokamą sveikatos priežiūrą

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

9. Kokia institucija Lietuvoje gali skirti baudas už BDAR pažeidimus?

- a) Lietuvos bankas
- b) Valstybinė mokesčių inspekcija
- c) Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija**
- d) Teisingumo ministerija

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#), Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

10. Kokie pagrindiniai asmens duomenų apsaugos principai duomenų subjekto atžvilgiu yra nurodyti BDAR?

- a) Tikslumo ir teisingumo
- b) Teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo**
- c) Konfidencialumo ir saugumo
- d) Patikimumo ir greitumo

Šaltinis: [Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas \(BDAR\)](#)

Atsakymai

1. c	6. c
2. c	7. b
3. c	8. a
4. b	9. c
5. a	10. b

Testas sudarytas remiantis Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Bendroju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR) ir Elektroninių ryšių įstatymu. Šie teisės aktai nustato asmens duomenų apsaugos, elektroninių ryšių ir privatumo principus, kuriuos šis testas padeda geriau suprasti ir pritaikyti praktikoje.

3 priedas.

Projekto idėjos apie asmens duomenų apsaugą

1. Duomenų apsaugos taisyklės mokykloje

Paruoškite dokumentą, skirtą mokykloms, kuriame būtų aprašytos taisyklės, kaip apsaugoti asmens duomenis. Įtraukite informaciją apie įstatymus, duomenų apsaugos principus ir pavyzdžius, kaip tinkamai tai atlikti. Tikslas – padėti mokykloms suprasti ir laikytis asmens duomenų apsaugos reikalavimų.

2. Duomenų subjekto teisės - informacinė kampanija

Sukurkite kampaniją, skirtą informuoti žmones apie jų teises, susijusias su asmens duomenimis. Kampanija gali apimti plakatus, skrajutes, socialinių tinklų įrašus ir trumpus vaizdo įrašus. Tikslas – informuoti žmones apie jų teises ar paskatinti juos aktyviai jomis naudotis.

3. Asmens duomenų apsauga mokykloje - mokomasis projektas

Sukurkite projektą mokykloms, kuriame būtų aprašyta, kaip mokiniai ir mokytojai gali apsaugoti asmens duomenis. Įtraukite praktinių patarimų, pavyzdžių ir interaktyvių užduočių. Tikslas – šviesti mokyklų bendruomenę apie asmens duomenų apsaugą ir ugdyti atsakingą požiūrį į duomenų valdymą.

4. Duomenų apsaugos pažeidimai prevencijos ir reagavimo planas

Paruoškite planą, kaip išvengti duomenų apsaugos pažeidimų ir ką daryti jiems įvykus. Plane aprašykite, kaip atpažinti pažeidimus, kokių veiksmų imtis ir kokia gali būti atsakomybė. Tikslas – suteikti priemones veiksmingai valdyti duomenų apsaugos rizikas ir greitai reaguoti į pažeidimus.

5. Duomenų apsaugos technologijų įrankių apžvalga

Paruoškite apžvalgą apie įvairias technologijas ar įrankius, padedančius apsaugoti asmens duomenis. Apžvalgoje galite aptarti šifravimo priemones, prieigos kontrolę ir kitus technologinius sprendimus. Tikslas – informuoti apie naujausias technologijas, kurios padeda apsaugoti asmens duomenis, ir skatinti jų naudojimą.

4 priedas.

Namų darbas. Atlikti tyrimą apie savo asmens duomenų apsaugos lygį ir pateikti analizę

Tikslas - suprasti, kaip gerai apsaugoti tavo asmens duomenys internete ir ką gali padaryti, kad pagerintum jų apsaugą.

Žingsniai:

1. Asmens duomenų naudojimo nustatymas

- 1.1. Pirmiausia, pagalvok apie visus internetinius puslapius ir mobiliąsias programėles, kuriose esi užsiregistravęs ir kuriose pateikei savo asmens duomenis (pvz., vardą, el. paštą, telefono numerį, adresą).
- 1.2. Sudaryk sąrašą šių svetainių ir programėlių. Pavyzdžiui: socialiniai tinklai („Facebook“, „Instagram“), el. paštas („Gmail“), apsipirkimo svetainės („Amazon“), mokyklos platformos („Google Classroom“).

2. Duomenų apsaugos būklės vertinimas

- 2.1. Patikrink, kokius asmens duomenis esi pateikęs kiekvienai iš šių svetainių ir programėlių.
- 2.2. Atsakyk sau į šiuos klausimus:

- Ar naudoji stiprius slaptažodžius? (Stiprus slaptažodis yra ilgas, su mažosiomis ir didžiosiomis raidėmis, skaičiais ir simboliais)
- Ar naudoji dviejų veiksnių autentifikavimą (2FA)? (Papildomas apsaugos sluoksnis, pvz., SMS kodas ar autentifikavimo programėlė)
- Ar reguliariai atnaujini savo slaptažodžius?
- Ar esi atsargus dalydamasis savo asmens duomenimis?

3. **Privatumo nustatymų patikrinimas**

3.1. Patikrink savo privatumo nustatymus kiekvienoje svetainėje ar programėlėje.

3.2. Atsakyk sau į šiuos klausimus:

- Ar tavo profilis yra viešas ar privatus? (Pvz., ar tavo socialinių tinklų profiliai yra prieinami visiems ar tik draugams).
- Ar esi patikrinęs, kokius duomenis renka ir kaip naudoja svetainė ar programėlė?
- Ar turi galimybę kontroliuoti, kokią informaciją dalijiesi su kitais?

4. **Galimų grėsmių atpažinimas**

4.1. Pagalvok apie galimas grėsmes, kurios gali kilti dėl neapdairumo. Pvz., duomenų vagystė, neteisėtas prisijungimas prie tavo paskyrų, asmens tapatybės vagystė.

4.2. Atsakyk sau į šiuos klausimus:

- Ar esi kada nors patyręs kokių nors incidentų, susijusių su tavo asmens duomenimis?
- Ar žinai, kaip reaguoti į tokius incidentus?

5. **Apsaugos lygio įvertinimas ir tobulinimo rekomendacijos**

5.1. Įvertink savo asmens duomenų apsaugos lygį pagal tai, ką sužinojai atlikdamas tyrimą.

5.2. Pateik rekomendacijas, ką galėtum padaryti, kad pagerintum savo asmens duomenų apsaugą. Pvz., naudoti stipresnius slaptažodžius, įjungti dviejų veiksnių autentifikavimą, peržiūrėti ir atnaujinti privatumo nustatymus.

6. **Tyrimo pristatymas**

6.1. Parašyti refleksiją apie tai, ką sužinojote atlikdami tyrimą. Atsispindėkite savo patirtį, naujai įgytas žinias ir tai, kaip šios žinios gali praturtinti jūsų ateities mokymąsi. Refleksijos apimtis turėtų būti apie 250 žodžių. Sėkmės rašant!

Parengė Kotryna Tomkevičiūtė